

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060303

DOM
2015-07-23
Stockholm

Mål nr
P 121-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-12-12 i mål nr P 2590-14, se bilaga

KLAGANDE

H F

MOTPARTER

1. A E

2. L E

3. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun
Box 8314
104 20 Stockholm

SAKEN

Anmälan avseende uppförd mur på fastigheten X i Stockholms kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1217498

Postadress Box 2290 103 17 Stockholm	Besöksadress Birger Jarls Torg 16	Telefon 08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	Telefax 08-561 675 59	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00
---	---	--	---------------------------------	---

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

H F har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva länsstyrelsens beslut.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun (nämnden) har vidhållit sin inställning i det överklagade beslutet, dvs. att det överklagade beslutet ska fastställas.

A E och **L E** har motsatt sig ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

H F har vidhållit vad hon anfört i underinstanserna med i huvudsak följande tillägg. Av mark- och miljödomstolens dom kan tolkningen göras att en murad grill, en murad trappa och ett murat fågelbad alltid är att anse som murar. Det skulle innebära att alla murade konstruktioner över 0,5 meter kräver bygglov. Det är inte rimligt och hon vill att denna tolkning ska prövas och förtydligas av Mark- och miljööverdomstolen. Det är praxis i Sverige idag att murade grillar får uppföras utan bygglov. Den nu aktuella grillen är av en murad konstruktion men är inte en mur och därför inte bygglovspliktig. Det finns ingen allmänt vedertagen definition av vad som kan anses vara en mur. Grillen är uppförd som en grill. Staketet har använts som tomtavgränsning innan grillen uppfördes och detta används fortfarande för att avgränsa tomten. Grillen ser ut som en grill men den solida baksidan kan på mycket nära håll självklart se just solid ut.

A E och **L E** har anfört i huvudsak följande. Det saknas en uttrycklig definition i plan- och byggförordningen på vad som avses med murar. Inte heller finns något undantag från bygglovsplikten pga. ändamålet med muren. Oavsett om muren uppförs som stöd, skydd för insyn eller vind eller som i detta fall avses att användas som grill, gäller oavkortat kravet på bygglov. I avsaknad på definition av murar i plan- och byggförordningen och plan- och bygglagen får man söka sig till vad som är en allmänt vedertagen definition på murar. Närmast till hands ligger att finna

svar i Wikipedia, där det framgår att en mur bl.a. är ett byggnadsverk av staplade tegelstenar, som för att öka dess styrka kan förenas med murbruk och utgöra en gränsmarkering. Klaganden har utan bygglov uppfört den aktuella muren direkt på tomtgränsen och muren utgör gränsmarkering till deras fastighet Y. Den består av tegelstenar som sammanfogats med murbruk. Konstruktionen stämmer därför väl överens med en allmänt vedertagen definition på murar och kan därför inte påstås vara något annat än en mur oavsett vad den ska användas till. Från deras sida tomtgränsen ser de enbart en röd tegelstensmur och kan inte visuellt uppfatta att den är avsedd som grill. Murens höjd på 1,23 meter överstiger vida Stockholms stads undantagsbestämmelser för bygglovsbefriade murar. Muren på X börjar dessutom på 3,8 meter från huslivet och sträcker sig ytterligare 1,66 meter ut och slutar således 5,46 meter ut från huslivet.

Nämnden har inte haft något ytterligare att anföra.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan i målet är om den aktuella åtgärden är att bedöma som en bygglovspliktig mur enligt 6 kap. 1 § 7 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF.

Någon definition av vad som ska anses utgöra en mur finns inte i plan- och bygglagstiftningen och bedömningen i det enskilda fallet får därför göras med hjälp av praxis. Vid bedömningen av om en viss konstruktion ska anses vara bygglovspliktig ska hänsyn tas till konstruktionens höjd, längd, genomsiktighet och utformning i övrigt. Även omständigheter som ändamål och omgivningspåverkan ska beaktas (jfr bl.a. MÖD 2014:39). Hänsyn ska vidare tas till konstruktionens läge, utförande och beständighet (se Kammarrättens i Sundsvall dom den 25 september 2012 i mål nr 2526-11).

Den i målet aktuella konstruktionen är 1,66 meter lång, till viss del 1,23 meter hög och avsedd att användas som grill. Konstruktionen är placerad utefter tomtgränsen i direkt

anslutning till ett avskiljande plank mellan de två radhusens uteplatser. Den är uppmurad av tegelstenar vilket ger ett beständigt intryck och den sidan som vetter mot tomtgränsen är helt massivt utformad. Mark- och miljööverdomstolen finner vid en sammantagen bedömning att konstruktionen i detta fall ska anses vara en bygglovspliktig mur enligt 6 kap. 1 § 7 PBF. Överklagandet ska därför avslås. Detta innebär att länsstyrelsens beslut att upphäva nämndens beslut och visa ärendet åter till nämnden för fortsatt handläggning fastställs.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv och Eywor Helmenius, tekniska rådet Tommy Åström och tf. hovrättsassessorn Joel Björk-Werner, referent.

Föredragande har varit Julia Nyberg.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-12-12
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 2590-14

KLAGANDE

H F

MOTPARTER

1. A E

2. L E

3. Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun
Box 8314
104 20 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2014-04-10 i ärende nr 4034-38674-2013, se bilaga 1

SAKEN

Anmälan avseende uppförd mur på fastigheten X

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 390173

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms stad (nämnden) beslutade den 30 september 2013 att lämna en anmälan mot fastighetsägaren H F avseende en mur utan åtgärd.

L och A E överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Stockholm (länsstyrelsen) som i beslut den 10 april 2014 upphävde nämndens beslut och visade ärendet åter till nämnden för fortsatt handläggning.

H F har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

H F har yrkat att länsstyrelsens beslut ska upphävas. Till stöd för sin talan har hon anfört bl.a. följande. Hon anser att länsstyrelsens beslut om att den murade grillens funktion och konstruktion inte är avgörande strider direkt mot vad Boverket anger för bedömning av vilka byggnadsverk som kräver bygglov eller ej. Boverket menar att det är främst både konstruktion och utseende som avgör om en inhägnad är ett staket, ett plank eller en mur. Hon anser vid en samlad bedömning att grillen är en grill och inte en mur, och är därmed inte bygglovspliktig.

Grillen är helt slät på baksidan med undantag för luftintag men även från baksidan är det tydligt att det inte är en längsgående mur. Intrycket av grillen är att det utan tvekan är en grill. Det finns ett stort antal liknande grillar att köpa på internet. Det står inte någonstans att bygglov behövs för en murad grill. Nämndens beslut att lämna anmälan utan åtgärd var alltså korrekt. Hon har handlat i god tro.

A och L E har i yttrande anfört bl.a. följande. Det finns ingen definition på vad som är att anse som en mur. Det är konstruktionen och utseendet som är avgörande och inte dess funktion. Tegelstenar staplade på varandra och förenade med murbruk är otvivelaktigt en mur. Även Boverket konstaterar att det är konstruktionen och utseendet som är de grundläggande kriterierna för vad som anses vara en mur. Murar under 0,5 meter är undantagna från bygglovsplikten.

Grannfastighetens mur, som är placerad på tomtgränsen, mäter 1,23 meter i höjd. Den är dessutom placerad mindre än 4,5 meter från tomtgränsen. H F har anfört att det finns murade grillar att köpa och att det inte framgår att det krävs bygglov. Det ligger inte i leverantörens intresse att lämna information om bygglovsregler.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser följer av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen instämmer i de skäl som länsstyrelsen har angett för sitt avgörande. Vad H F har anfört föranleder ingen annan bedömning.

Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 2 januari 2015. Prövningstillstånd krävs.

Cornelia Svensson

Maria Backström Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Cornelia Svensson, ordförande, och tekniska rådet Maria Backström Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Nataša Mirošavić.